

JUHTKIRI

Piirake kontakte, jätkake kulutamist

Koroonapandeemia algusest möödunud 12 kuu jooksul suurenesid kodumajapidamiste hoiused Eesti pankades 1,2 miljardi euro võrra. Poole rohkem kui kriis-eelse aastaga. Üks viiele, sest tema või ta tööandja äri vaagub piirangute tõttu hinge. Teine vaevleb, sest ta ei saa tarbida ega meelt lahutada, sest koroonapiirangud eriti ei lase.

Majanduslikult on kriis hulga Eesti inimesi puutumata jätnud. Kuidas muidu sõlmiti tänava jaanuaris uusi eluasemelaenulepinguid peaaegu veerandi võrra rohkem kui mullu samal ajal ja jaekaubanduse müügitulu oli mullusest 7% parem?

Ka märtsist kehtivate ja veelgi karmimaks muutuda ähvardavate piirangute tingimustes on võimalik oma tarbimisega toetada suurima löögi all olevaid sektoreid: toitlustust, meelelahutust, (sise)turismi jms. Seda saab teha koroonaregleid rikkumata.

Ettevõtjad, pakkuge inimestele selliseid võimalusi. Kliendid, kelle sissetulekuid kriis pole vähendanud ja kontojääk kasvab, kasutage neid võimalusi.

Kõige ilmsem võimalus on tellida restoranidest toitu koju ning kohalike tootjate e-poodidest kaupa. Toidu

kõrval ka interjööri oluliseks pidavale inimesele ei pruugi elamus olla päris see mis vaja, aga vähemalt saate nii anda panuse oma lemmiksöögikohtade ellujäämisse.

See pole kõik. Ostke ikka suveks kontsertide-festivalide-eten-

EESTI PÄEVALEHE SEISUKOHT

Ka piirangute tingimustes saab ja tasub oma tarbimisega toetada kõige suurema löögi all olevaid sektoreid.

duste pileteid, isegi kui pole täiesti kindel, kas need saavad planeeritud kuupäevadel ja mahus toimuda. Ärge katkestage lepingut spordiklubiga, kui seal ei saa või ei julge praegu käia – kui võimalik, kasutage piirangute ajal pakutavat virtuaal- või välitreeningute võimalust või jätkake lihtsalt kuumaksu maksmist. Ostke kinke- ja ettemaksekaarte, et saada tulevikus teenuseid toitlustus- ja majutusasutustelt, matkajuhtidelt ja teistelt suurimas hädas olevate sektorite ettevõtjatel.

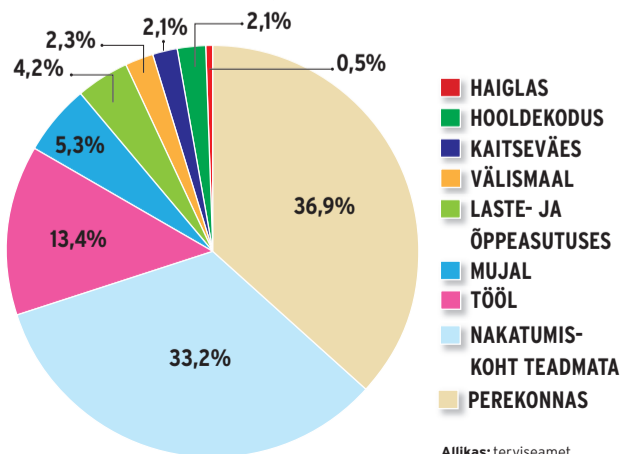
Idufirmameistrid, mõelge välja lahendusi, mis viivad kaks poolt mugavalt kokku ja maandavad riski, et ettemakse läheb teenuseosutaja pankroti või mingi trikitamise tõttu tühja.

Praegu pole osal ettevõtjatel raha isegi selleks, et teha töötajaga lõpparve nii, nagu seadus ette näeb. Tõeline ummikseis. Kriisist rahaliselt räsimate jäänud tarbijate ja riigi toetuspaketi ühisel jõul saab selliseid juhtumeid ära hoida. ●

PÄEVA JOONIS

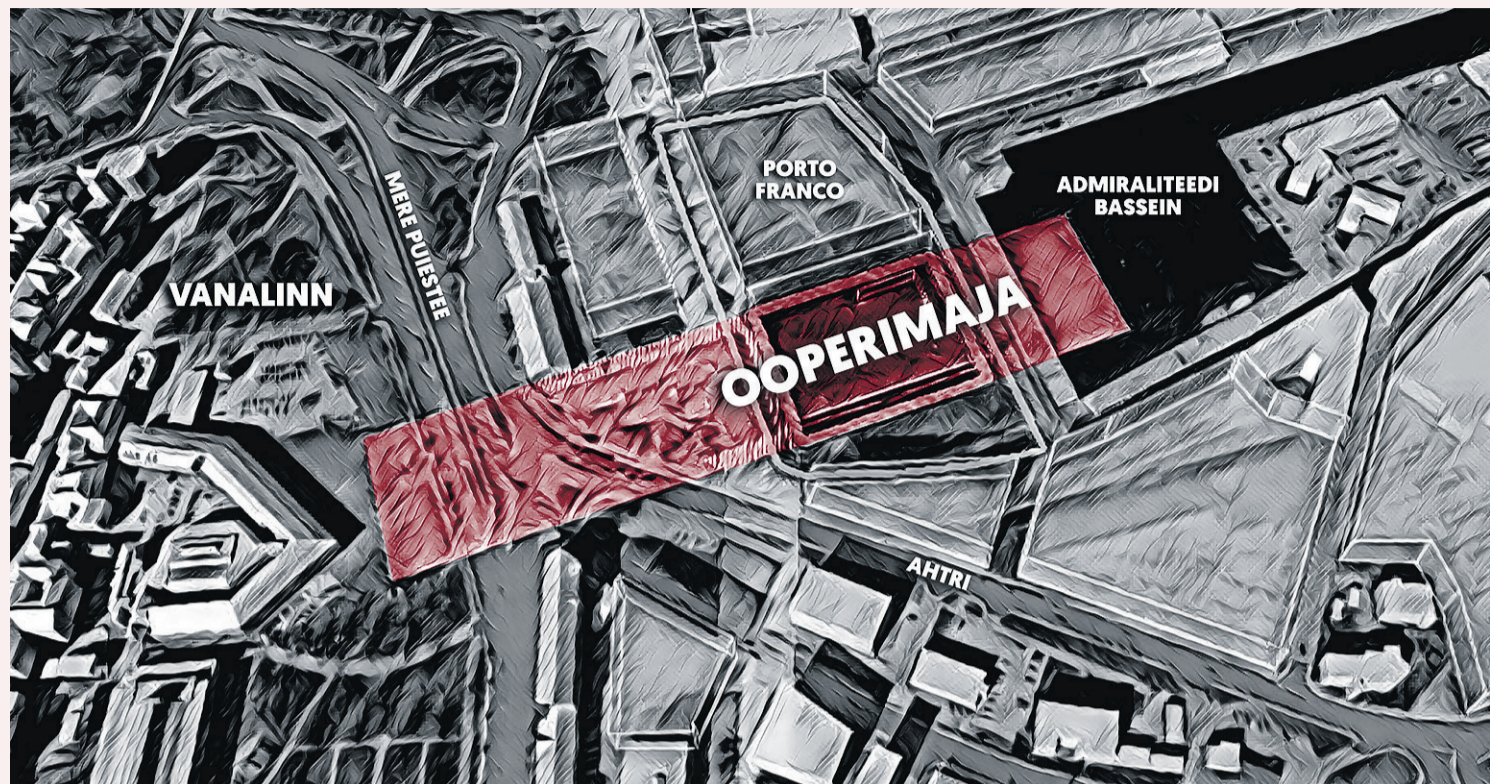
Kus me koroonasse nakatume?

8. nädalal tuvastatud 8183 haigusjuhu analüüsis terviseamet nakatumise asjaolusid 5091 juhul ehk 62,2%. Nakatamine toimus:

Allikas: terviseamet

EESTI esimese ooperimaja parim asukoht oleks Porto Franco alal. Teeme ära!

Illustratsioon: EPL

Me armastame ooperit ja ta vajab oma kodu

Indrek Allmann

arhitekt

Riigikogu kultuurikomisjon on viimastel kuudel taas arutanud meie ooperiteatri käekäiku. Õigemini taaselustanud juba pea kaheksakümend aastat kestnud tulise arutelu: kas meile on vaja Eesti esimest ooperimaja?

Poliitiliselt püstitatud küsimusele on juba andnud oma vastuse meie rahvusvaheline ooperitähed Ain Anger. Mõni nädal tagasi LP-le antud intervjuus (LP 12.2) põhjendas ta valdkonna tipptegitjana vägagi sisuliselt tõelise ooperiteatri ehitamise vajadust ja viitas selle asukohast rääkides Solarise keskusele.

Estonia koht on linna südames

Astakümnete jooksul on eri algatuste puhul kogunenud laiapõhjalised töörühmad ja otsinud ooperimajale asukohta. Kahjuks on nende pakutu jäänud unarusse või takerdunud lõputute diskussioonide tupikusse. Julgen väita, et lahendused on siiski olemas ning linnaehituse seisukohast korduvalt ja põhjalikult läbi analüüsitud.

Töörühmad ei ole vaadelnud ainult Tallinna südalinn piirkonda, vaid hinnanud linnaruumi võimalusi laiemalt – ala-

tes Lasnamäe nõlvast ja lõpetades Põhja-Tallinna mereäärega. Korduvalt on jõutud ühisele seisukohale, et rahvusopera saab paikneda ainult südalinnas. Üksnes nii tekib sünergia olemasoleva Estonia teatriga ja hoone oleks mõistlikult ligipääsetav nii ülejäänud linnast kui ka tervest Eestist.

Enne sõelale jäänud alternatiivsete kohalikesse süüvimist pean kohe märkima, et ajaloo, poliitika ja korrupsiooni keerdkäigud on nagu võluvael loonud võimaluse naasta selle olulise avaliku hoone asukoha kandvaima idee juurde: rajada ooperimaja Admiraliteedi basseini lääneküljele. Nii üllatav kui see ka ei tundu, pidas Eesti arhitektide liit 2010. aastal just praegust kurikuulsat Porto Franco ala Eesti rahvusopera jaoks kõige esin-

duslikumaks ja linnaehituslikult parimaks kohaks. Põhjuseid oli mitu. Selline lahendus oleks kogu Eestile kultuurivärv, millele pääseb ligi ühtaegu nii merelt kui ka vanalinnast, samuti on ala hästi ligipääsetav jalgsi ja ühissõidukitega. Sinna ooperiteatri rajamine toetaks südalinnarengut ja elavdaks hüppeliselt sadamapiirkonna avalikku tegutsemisruumi.

Kaasamõtteleja võib siinkohal muidugi muhutada ning pidada siinkirjutajat silmakirjalikuks naivistiks ja utopistiks, kuid julgen arvata, et võrreldav võimalust ei pruugi meil tulla enam aastakümneid, võib-olla koguni sajandeid. Linn ja riik on viimastel aastakümnetel pidevalt „ära andnud”, mistõttu avalike hoonete jaoks on häid ja linnaruumi mõttes

PERSPEKTIIV

Kõik ei peagi tulema muusika pärast

Olgu tegemist juurdeehituse või täiesti uue ooperimajaga, igal juhul tuleb näha selle perspektiivi nii konkreetse piirkonna, pealinna kui ka kogu riigi arengus. Ooperimaja ei rajata maailmas ainult ooperikunsti nautimiseks, vaid kõrgkultuuri keskusteks, mis loovad kuvandi rahva ja riigi püüdlustest ja väärtustest.

Ooperimajasid rajades tuleb arvestada nende multifunktsionaalsusega.

Näiteks Oslos käivad ooperimaja fua-jees igal aastal miljonid inimesed, kuigi ooperit nautima tuleb neist ehk heal juhul kümnendik.

Seega on ooperiteatri kujul tegemist tõsise väljakutse ja rahvusliku identiteedi lakmuspaberiga, mis seob endas kultuuri erinevaid tahke. Just selle järgi antakse rahvusvaheline hinnang meie ooperikunstile, arhitektuurile, innovatsioonile ja rahvuslikule perspektiivile.